

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / institut canadien de microreproductions historiques

© 1995

Technical and Bibliographic Notes / Notes technique et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modifications dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

<p>☒ Coloured covers /
Couverture de couleur</p> <p>☐ Covers damaged /
Couverture endommagée</p> <p>☐ Covers restored and/or laminated /
Couverture restaurée et/ou pelliculée</p> <p>☐ Cover title missing / Le titre de couverture manque</p> <p>☐ Coloured maps / Cartes géographiques en couleur</p> <p>☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black) /
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)</p> <p>☐ Coloured plates and/or illustrations /
Planches et/ou illustrations en couleur</p> <p>☐ Bound with other material /
Relié avec d'autres documents</p> <p>☐ Only edition available /
Seule édition disponible</p> <p>☐ Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin / La reliure serrée peut
causer de l'ombre ou de la distorsion le long de
la marge intérieure.</p> <p>☐ Blank leaves added during restorations may appear
within the text. Whenever possible, these have
been omitted from filming / Il se peut que certaines
pages blanches ajoutées lors d'une restauration
apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était
possible, ces pages n'ont pas été filmées.</p> <p>☒ Additional comments /
Commentaires supplémentaires: Text in Ukrainian.</p> | <p>☐ Coloured pages / Pages de couleur</p> <p>☐ Pages damaged / Pages endommagées</p> <p>☐ Pages restored and/or laminated /
Pages restaurées et/ou pelliculées</p> <p>☒ Pages discoloured, stained or foxed /
Pages décolorées, tachetées ou piquées</p> <p>☐ Pages detached / Pages détachées</p> <p>☒ Showthrough / Transparence</p> <p>☒ Quality of print varies /
Qualité inégale de l'impression</p> <p>☐ Includes supplementary material /
Comprend du matériel supplémentaire</p> <p>☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image / Les pages
totalement ou partiellement obscurcies par un
feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées
à nouveau de façon à obtenir la meilleure
image possible.</p> <p>☐ Opposing pages with varying colouration or
discolourations are filmed twice to ensure the
best possible image / Les pages s'opposant
ayant des colorations variables ou des décolorations
sont filmées deux fois afin d'obtenir la
meilleure image possible.</p> |
|--|--|

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

	10X		14X		18X		22X		26X		30X	
						✓						
	12X		16X		20X		24X		28X		32X	

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

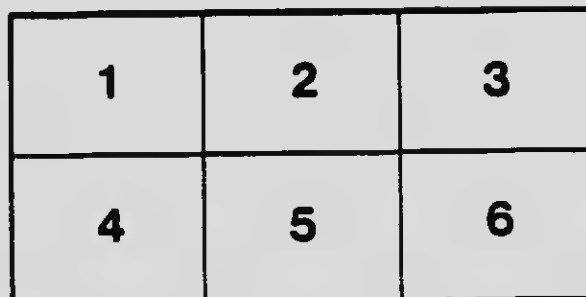
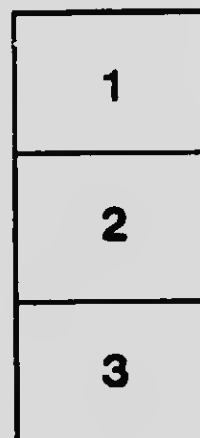
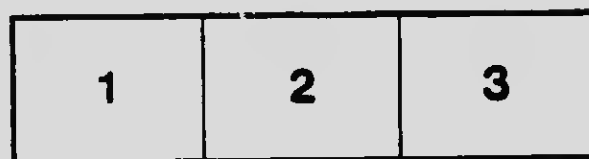
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека
№ 5.

А 10

Черниця Маряна

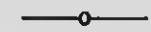
З 1 малюнком і портретом.

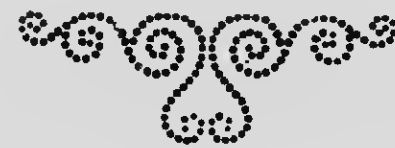
Накладом „Канадйского Фармера“
863 MAIN STREET, WINNIPEG, CANADA

Ілюстрована Шевченківська Вібліотека
№ 5.

Черниця Маряна

З 1 малюнком і портретом.

Накладом „Канадійского Фармера.”
852 Main Street, Winnipeg, Canada.

PG3948

SF

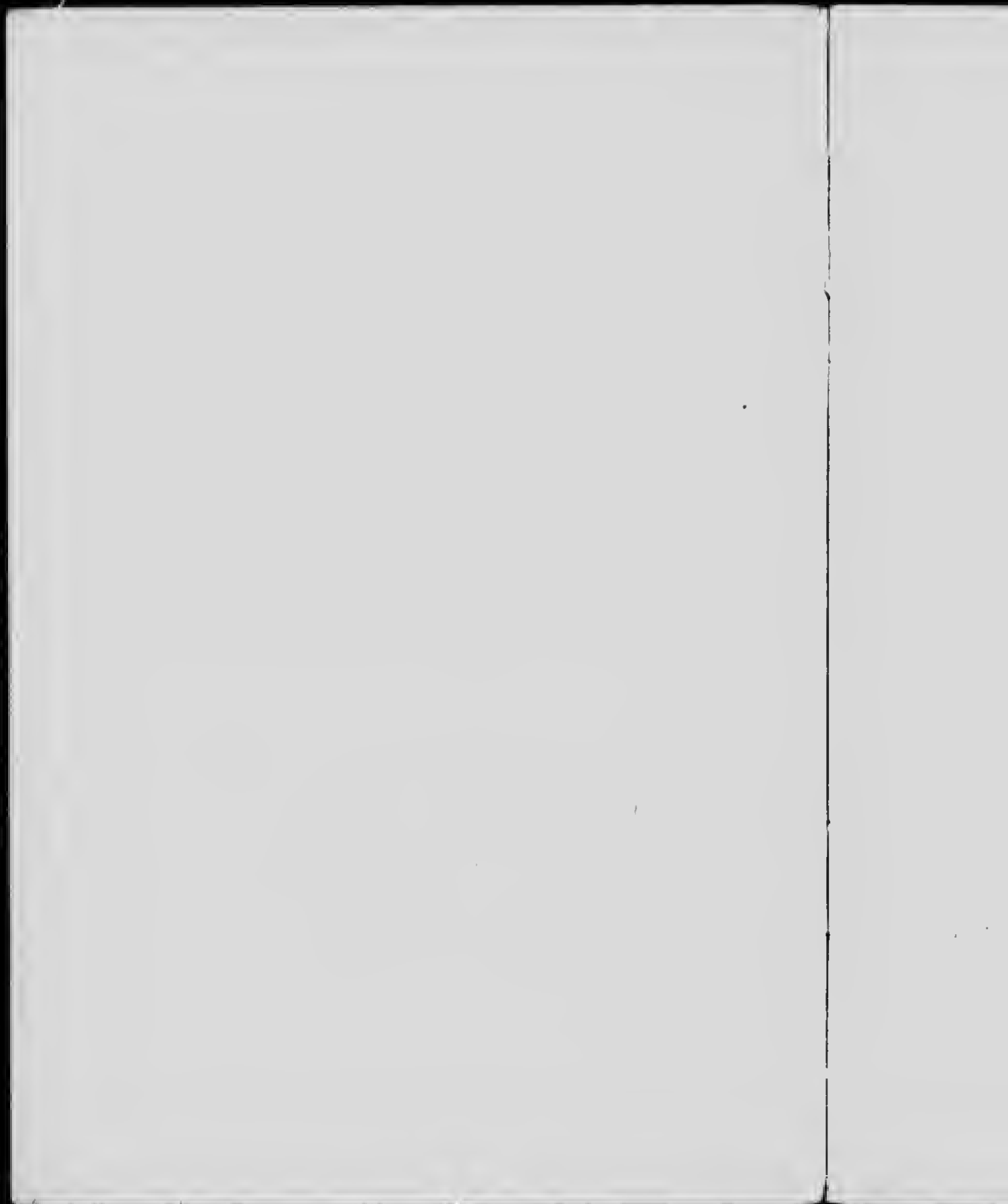
2

1-1

P* * *

M. Webb

Черниця Маряна.

(Частина поеми.)

[I.]

У неділю на вигоні
Дівчата гуляли,
Жартували з парубками,
Де-які співали —
Про досвітки, вечорниці
Та як була мати,
Щоб з козаком не ляла.
Звичайно, дівчата,
То про своє все й співають,
Яка про що знає.
Аж ось, з хлопцем старий сліпе
В село викандибає;
В руках чоботи, на плечах
Латана торбина
У старого. А дитина,
Сердешна дитина,
Обідрана, ледве, ледве
Несе ноженята...
Безталанний син Катрусі!
»Дивіть ся, дівчата,
Кобзар іде! кобзар іде!«
Та всі, яко мога,
Хлопців кинули, побігли
Зострічать сліпого.
»Діду-серце, голубчику!
Заграй нам що-небудь!
Я шага дам, я черешень,
Я напою медом;
А тим часом одпочинеш,
А ми потанцюєм.

Заграй же нам яку-небудь!»

— »Чую, любі, чую!
Спасибі вам, мої квіти,
За слово ласкаве!
Заграв би вам, та, бачите,
Справи нема, справи.
Учора був на базарі,
Кобза зопсувалася,
Розвалила ся.»

— »А струни?»

— »Тільки три осталося.»
— »Та хоч на трійох яку-небудь!»
— »На трійох? Ох дівчата!
І на одній колись-то грав,
Та ба, вже не грати!
Постривайте ж, мої любі,
Трошки одпочинаю...
Зядьмо, хлопче!»

Посідали.

Розв'язав торбину,
Вийняв кобзу, разів зо два
Ударив по рваних.
»Що б вам заграць? Постривайте!
Черницю Маряну...
Чи чували, чи не чули?...
• Слухайте ж, дівчата,
Та чайте ся!»

[II.]

Давно колись
Була собі мати;
Був і батько, та не стало:
Осталася вдовою.
Ой осталася удовою,
Та й немолодою,
Із волами, із возами,
З малою дочкою.
Росла дочка Маряночка,
Виросла як панна —
Чорнобрива, уродлива.
Хоч би й за гетьмана!
Стала мати міркувати

..Обіймала, мліла..

Та зятя єднати,
А Маряна не до пана
Ходила стояти,
Де до пана усатого,
Товстого, старого, —
До Петруся що вечора,
Вечора сьвятого.
Розмовляла, жартувала,
Обнімала, мліла,
В раю жила, а іногді
Плакала, німіла.

»Чого плачеш, моя пташко?«
Петро запитає.
Вона гляне, усміхнеть-ся:
»І сама не знаю!«
— »Може, думаєш, покину?
Ні, моя рибчино!
Буду ходити, буду любити,
Поки не загину.
Хиба було коли в сьвітї,
Щоб ті, що кохались,
Розійшли ся, не взяли ся,
Живими остались?«
— »Ти жартуєш, мій голубе!
Ти чув, що співають:
То кобзарі вигадують.
Бо сліпі, не знають;
Бо не бачать, що є брови,
Чорні й карі очи,
І високий стан козачий,
І гнучкий дівочий, —
Що є коси, чорні коси,
Козацька чуприна,
Що на мову на Петрову
В глухій домовині
Усміхну ся, скажу йому:
»Орле сизокрилий!
Люблю тебе й на тім сьвітї,
Як на сім любила.«
Оттак, серце, обнімимось,

Оттак поцілую!
Нехай вкупі заховають...
Уиру — не почую...
Не почую...«

Обняли ся,
Обнялись, зомліли.
Оттак вони любили ся,
Оттак і хотіли,
Щоб на той сьвіт переступить.
Та не по їх стало...
Що-вечора сходили ся,
І мати не знала,
Де Маряна до півночи,
З ким вона гуляє.
»Воно мале, ще дитина,
Нічого не знає.«
Угадала стара мати,
Та не все вгадала:
Знать забула, що минуло, —
Чи не дівувала?
Угадала мати: Маряна — дитина,
Не знала, як треба на сім сьвіті жить;
Думала, ні люде ані домовина
З Петром не розлучать, уміла любить;
Думала, що тільки кобзарі співають,
Бо сліпі, не бачать карих оченят,
Що тільки лякають молодих дівчат.
Лякають, дівчата, правдою лякають!
І я вас лякаю, бо те лихо знаю —
Бодай на сім сьвіті ніколи не знать
Того, що я знаю!... Минуло, дівчата;
Серце не заснуло, я вас не забув;
Люблю вас і досі, як діточок мати,
Буду вас співати, поки не заснув...
Тогді, мої любі, як мене не стане,
Згадайте про мене, про мою Маряну;
Я вам з того сьвіта серцем усьміхнусь,
Усьміхну ся...«

Та й заплакав.
Дивились дівчата,
Не питали, чого плаче,
Та й на-що питати?

Минуло ся, помагало
Ласкаве дівоче
Щире слово...

[III.]

»Вибачайте!«
Утер сліні очи:
»Вибачайте, мої любі!
Нехотя журю ся.
Так от, бачите, Маряна
З убогим Петрусем
Що-вечора розмовляла,
А мати не знала.
Дивувалась: »Що се таке
Маряну спіткало?
Чи не пристріт? Сяде шити,
Не те вишиває;
Замість »Гриця,« задумавшись,
»Петруся« співає;
Часом сонна розмовляє,
Подушку цілує...«
Мати спершу сьміяла ся,
Думала: жартує;
Потім бачить, що не жарти.
Та й каже Маряні:
»Треба буде старостів ждять,
Та може й од пана.
Ти вже виросла — чівроку,
Уже й дівувала;
Я вже думаю, що... бачиш...
(На-силу сказала),
Що вже й за-між, коли тее...«
— »А за кого, мамо?«
— »Хто вподоба, то і оддам.«

Співає Маряна:
»Минула ся твоя доля,
На-віки минула!
Чом ти вчора, як вернулась,
На-вік не заснула?
Було б легше в домовині
Одинокій спати.

Тоді може б над тобою
Заплакала мати.
Тепер мати не заплаче,
Та й не заспить:
А лиха ще буде, буде,
Поки заховаться!

Оттаке-то, мої любі,
Бува на сім світі
Одна дочка у матері,
Та й тії тяжко жити!...
По садочку похожає,
Слізюньки втирає;
Поглядає на сонечко:
Пече, а не сяє;
Стоїть собі серед неба,
Мов сьмієть-ся з неї.
Воно не зна, що Маряна
Рада б під землею
Заховать ся од матері,
Щоб не почуть знову
Тії мови, що вже чула,
Проклятої мови.
Воно не зна, що, як зайде
Спочити за гаєм,
Петрусь вийде на долину,
Петрусь заспіває,
Петрусь її розпитає,
Як брат заговорить,
Поцілує, розпитає
Про лютеє горе.

Не знала Маряна, чого серце мліє,
Чого плачуть очі. На-що його знає?
Хилить ся тополя, куди вітер віє,
Тяжко одинокій на степу стоять.
Утомить ся вітер, тополя спочине:
Оттак і дівоча мине хуртовина.
Тяжко одинокій в степу зустрічатъ,
А ще гірше любій по-переду знатъ,
Де і як спіткає лихая година,

Несподівано Маряна
Зостріла недолю;
Сліва було, а іногді
Дає сльозам волю.
Сама не зна, чого плаче;
Може серце й чує,
Та не вміє розказати
Про те, що віщує.
Раз у-вечері Маряна,
Як мати заснула,
Пішла слухать соловейка,
Мов з-роду не чула.
Вийшла в садок, послухала,
Сама заспівала,
Та й замовкла; під яблуню
Тихесенько стала,
Заплакала, як дитина
Без матері плаче...
Петро стоїть перед нею,
Нічого не бачить.

[IV.]

»Оддай мене, моя мамо,
Та не за старого,
Оддай мене, моє серце,
Та за молодого!
Нехай старий бурлакує,
Гроші заробляє,
А молодий мене любить,
Долі не шукає.
Не шукає, не блукає
Чужими степами.
Свої воли, свої вози,
А між парубками,
Як маківка на вгороді,
Цвіте, процвітає.
Має поле, має волю,
Та долі не має.
Його доля — мої брови,
Мої карі очі;
Мое слово — панство-царство
Нічого не схоче.

У кайданах, моя сиза,
Та не сиротою,
Тільки, мамо, щоб плакати,
Щоб співать зо мною.
Оддай...«

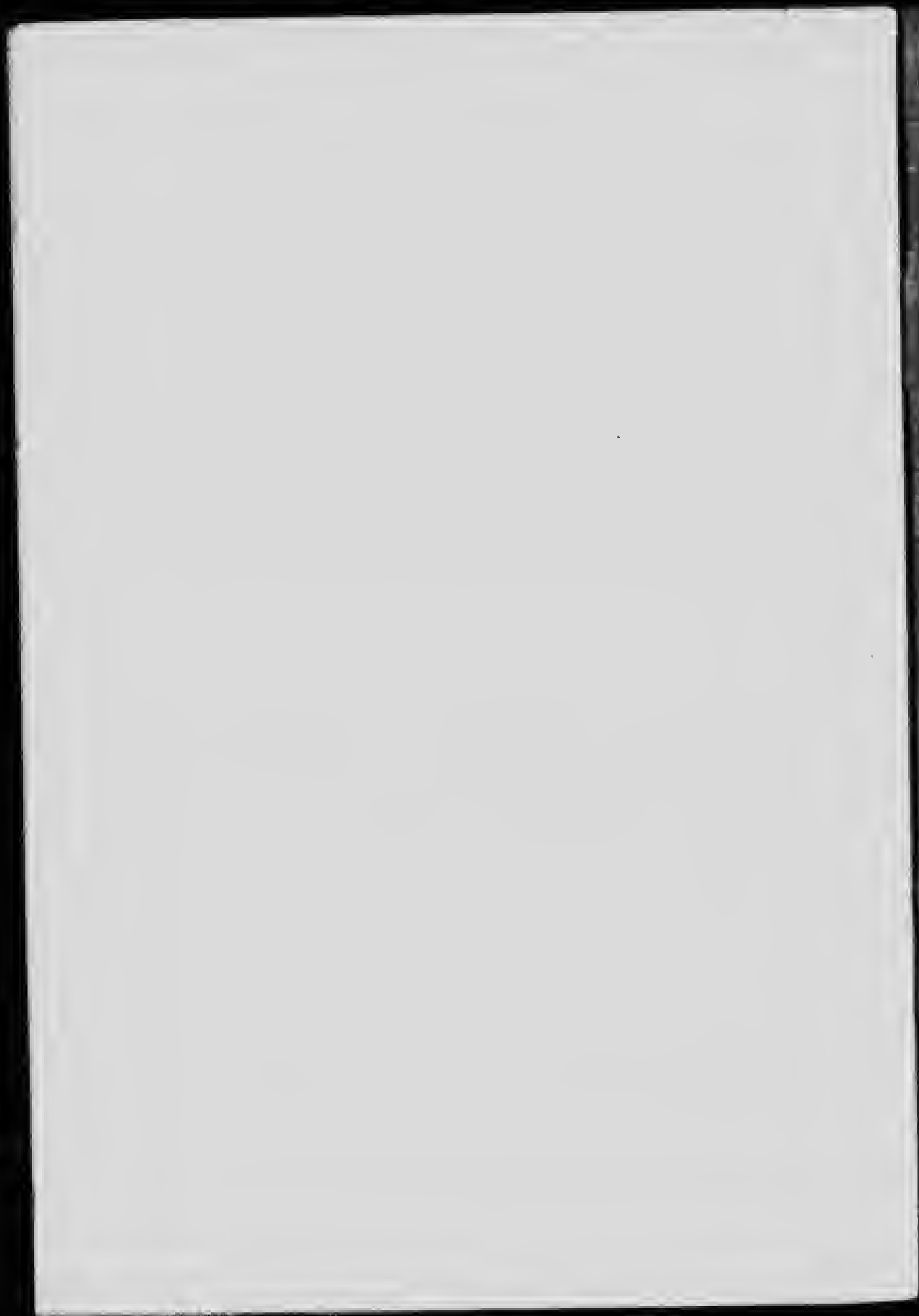
— »Дочко моя, Маряно!
Оддам тебе за пана,
За старого, багатого,
За сотника Йвана.«
— »Умру, серце-мамо,
За сотником Йваном!«
— »Не вмреш, будеш панувати,
Будеш діток годувати!«

Мати галка, мати чорна
Літаючи краще;
Чорнобрива дівчинська,
Ходя гаєм, плаче.
Летить галка через балку,
В степу погуляти,
А дівчина нудить сьвітом:
Ні з ким розмовляти.
Не пускає її мати
В-ранці до криниці,
Ні жита жать, ні льону брать,
Ні на вечорниці,
Де дівчата з парубками
Жартують, співають,
Та про мене чорнобриву
Нишком розмовляють:
»Багатого дочка батька,
Шляхетського роду...«
Тяжко, мамо, важко, мамо!...
На-що дала вроду?
На-що брови змалювала,
Дала карі очи?
Усе дала, тільки долі,
Долі дати не хочеш.
На-що мене годувала,
На-що доглядала?
Поки лиха я не знала,
Чом не заховала?

Не слухала стара мати,
Лягла спочивати;
А Маряна заплакала,
Ледве пішла з хати.
»Злякала ся,« дума мати:
»Нехай переплаче!«
А Маряна за сльозами
І світу не бачить.
Пішла в садок; серце мліє,
Як згадає папа.
Серце моє, рибко моя!
Маряно, Маряно!
Постривайте!... заспівала —
Пішла душ гаєм;
Не про »Гриць,« — про »Петруся«
Так і виливає.
Заспівает, опинить ся,
Послуха, та знову,
Аж голосок утомив ся.
Петрової мови
Не чуть, нема, не гукає,
Не кличе: »Маряно!
Де ти, пташко? Вилинь, серце,
Серденько кохане!«
Нема Петра, н. чуть Петра..
Не вже-ж то покинув
Сиротою чорнобриву
При лихії годині?
Побачимо... А тим часом
По-над темним гаєм,
Як русалка жде місяця,
Маряна блукає.
Не співає чорнобрива,
Тяжко, тяжко плаче.
Ой верни ся, подиви ся,
Зрадливий козаче!
Утомилась би Маряна, —
Утоми не чує;
Без Петруся в гаю, в лузі
Ходячи ночує.
На схід сонця червоніє,
Ховають ся зорі;

Іде дівчина до хати,
Несе своє горе.
Прийшла в хату, спала мати;
Глянула на неї:
»Ой як-би ти, мамо, знала,
Якою змією
Окрутила мое серце,
Рідної дитини!...«
Та й упала на постелю,
Як у домовину!...

1841, 22-ХІ.
Петербург.

Ілюстрована Шевченківська бібліотека.

1. Причища. В 2 малюнках і портретом. 2. Катерина. В 3 малюнках і портретом. 3. Тоніза. В 1 малюнком і портретом. 4. Голубчик. В 15 малюнками і портретом. 5. Черкипа Марина. В 1 малюнком і портретом. 6. Утоплена. В 1 малюнком і портретом. 7. Ганна. В 1 малюнком і портретом. 8. Сова. В 1 малюнком і портретом. 9. Братки або Іван Гус. В 1 малюнком і портр. 10. Невольник. В 2 малюнками і портретом. 11. Найничка. В 2 малюнками і портретом. 12. Відьма. В 1 малюнком і портретом. 13. Книга. В 1 малюнком і портретом.	14. Месказова криниця. В 1 малюнком і портр. 15. Барнак. В 1 малюнок і портретом. 16. Татарівна. В 1 малюнком і портретом. 17. Марина. В 1 малюнком і портретом. 18. Соснак. В 1 малюнком і портретом. 19. Петруся. В 1 малюнком і портретом. 20. Тарасова м'ч. — Іван Шпелев. — Перебєдд. В 2 малюк. і портрет. 21. Русалка. — Як би тобі довело ся. В 2 малюнками і портретом. 22. Назар Стодохля. В 2 малюнками і портретом. 23. Збірник дрібних віршів. В 7 малюнками і портр. 24. Збірник дрібних віршів про Україну та козацтво. В 4 малюнками і портретом. За всі разом..... \$1.50.

Кобзар Т. Шевченка з образками.

Повний текст, з 53 художніми малюнками,
поверх 500 сторін. Ціна \$1.50, в оправі \$2.00

Ruska Knyharnia
850 Main St., Winnipeg

